

2

USTAWA

z dnia 16 grudnia 1994 r.

o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń w podmiotach gospodarczych oraz o zmianie niektórych ustaw.

Art. 1. Komisja Trójstronna do Spraw Społeczno-Gospodarczych, stanowiąca forum współdziałania naczelných organów administracji państwowej, związków zawodowych i organizacji pracodawców, zwana dalej „Komisją Trójstronną”, jest upoważniona do uzgadniania i ustalania wskaźników przyrostu wynagrodzeń zaliczanych w ciężar kosztów w podmiotach gospodarczych zatrudniających powyżej 50 osób.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) podmioty gospodarcze — podmioty gospodarki narodowej prowadzące działalność gospodarczą, w tym również jednostki organizacyjne działające na podstawie prawa bankowego, prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych oraz na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej, zatrudniające powyżej 50 osób.

- 2) wynagrodzenie — wydatki pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze, wypłacane pracownikom z tytułu zatrudnienia w podmiocie gospodarczym, obliczane według zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez Główny Urząd Statystyczny jako „wynagrodzenia bez wypłat z zysku”,
- 3) przeciętne miesięczne wynagrodzenie — iloraz wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 2, i przeciętnego miesięcznego zatrudnienia ustalonego zgodnie z obowiązującą metodologią Głównego Urzędu Statystycznego oraz liczby miesięcy za okres sprawozdawczy,
- 4) wskaźnik inflacji — roczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych prognozowany przy opracowywaniu projektu ustawy budżetowej na następny rok.

Art. 3. 1. Rada Ministrów, w terminie do dnia 20 lipca każdego roku, przedstawia Komisji Trójstronnej informację o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny.

2. Wielkości makroekonomiczne, o których mowa w ust. 1, obejmują przewidywane na rok następny: wzrost realny produktu krajowego brutto, wielkość wskaźnika inflacji oraz proponowany maksymalny roczny wskaźnik przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

3. Po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 1, Komisja Trójstronna, w terminie do dnia 31 sierpnia każdego roku, ustala maksymalny roczny wskaźnik przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia oraz orientacyjne wskaźniki przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kolejnych kwartałach roku w stosunku do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z roku poprzedniego.

4. Przewodniczący Komisji Trójstronnej przedstawia niezwłocznie Radzie Ministrów do wiadomości ustalone wskaźniki przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o których mowa w ust. 3. Wskaźniki te podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 1 grudnia każdego roku, w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów.

5. Jeżeli Komisja Trójstronna nie ustali wskaźników, o których mowa w ust. 3, Rada Ministrów ustala te wskaźniki, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 1 grudnia każdego roku.

6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie za rok poprzedni, obliczone zgodnie z przepisem art. 2 pkt 3, stanowi wielkość bazową do ustalania przyrostu wynagrodzeń na rok następny.

Art. 4. 1. W podmiotach gospodarczych przyrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w danym roku ustalają, w drodze porozumienia, strony uprawnione do zawarcia zakładowego układu zbiorowego pracy. Porozumienie to powinno uwzględniać sytuację i możliwości finansowe podmiotu gospodarczego oraz wskaźniki ustalone zgodnie z art. 3 ust. 3 lub art. 3 ust. 5.

2. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, powinno być zawarte w terminie do końca lutego każdego roku.

3. W podmiotach gospodarczych, w których porozumienie, o którym mowa w ust. 1, nie zostało zawarte, przyrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ustala, w terminie do dnia 10 marca każdego roku, pracodawca w drodze zarządzenia.

4. Przepisy ust. 1—3 nie naruszają odrębnych przepisów w sprawie zasad ustalania warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą.

5. W podmiotach gospodarczych, utworzonych w wyniku przekształcenia lub podziału podmiotu gospodarczego, wskaźniki, o których mowa w art. 3, odnoszą się do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w podmiocie gospodarczym przed przekształceniem lub podziałem.

Art. 5. 1. Komisja Trójstronna dokonuje kwartalnej oceny kształtowania się przyrostu przeciętnych wynagrodzeń w podmiotach gospodarczych. Wnioski wynikające z tej oceny Komisja Trójstronna przedstawia Radzie Ministrów.

2. Oceny, o której mowa w ust. 1, Komisja Trójstronna dokonuje na podstawie informacji Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Informacja ta obejmuje w szczególności dane o wysokości przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w podmiotach gospodarczych w podziale na sektory, sekcje i działy. Komisja Trójstronna może wystąpić do Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o dodatkowe informacje.

3. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, w terminie do 60 dni po upływie kwartału, przedstawia informację, o której mowa w ust. 2.

Art. 6. Na podstawie przeprowadzonych ocen i uzyskanych informacji, o których mowa w art. 5, Komisja Trójstronna może:

- 1) zwrócić się do właścicieli i organów założycielskich podmiotów gospodarczych z wnioskiem o udzielenie wyjaśnień w określonym terminie,
- 2) wystąpić do pracodawców i organizacji związkowych o zdyscyplinowanie polityki płacowej,
- 3) wystąpić do właściciela lub organu założycielskiego o przeprowadzenie kontroli gospodarki finansowej podmiotu gospodarczego.

Art. 7. 1. Maksymalny roczny wskaźnik przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na rok 1995 oraz orientacyjne wskaźniki przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kolejnych kwartałach Komisja Trójstronna uzgodni, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, na podstawie informacji przewidzianej w art. 3 ust. 1 i 2, przedstawionej przez Radę Ministrów w terminie 15 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Ogłoszenie wskaźników, o których mowa w ust. 1, nastąpi w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie ustawy, w trybie określonym w art. 3 ust. 4.

3. Jeżeli Komisja Trójstronna nie ustali wskaźników, o których mowa w ust. 1, Rada Ministrów ustali te wskaźniki, w drodze rozporządzenia, w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

4. W podmiotach gospodarczych przyrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na rok 1995 ustala się na zasadach określonych w art. 4, w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 8. W ustawie z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80, Nr 75, poz. 329, Nr 101, poz. 444 i Nr 107, poz. 464, z 1993 r. Nr 18, poz. 82 i Nr 60, poz. 280 oraz z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 80, poz. 368 i Nr 113, poz. 547) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 37:
- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. Rada pracownicza może odwołać dyrektora przedsiębiorstwa za zgodą organu założycielskiego. Organ założycielski przedstawia stanowisko w terminie jednego miesiąca od dnia wystąpienia rady pracowniczej w tej sprawie.
2. Odwołanie dyrektora bez zgody organu założycielskiego jest nieważne.”,
- b) skreśla się ust. 3;
- 2) w art. 37a:
- a) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
- „4) przedsiębiorstwo państwowe przekroczyło wskaźniki przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, ustalone przez Komisję Trójstronną do Spraw Społeczno-Gospodarczych lub Radę Ministrów, w trybie określonym w ustawie z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń w podmiotach gospodarczych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 2), co spowodowało pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa.”,
- b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Odwołanie dokonane z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 4, pociąga za sobą skutki, jakie przepisy prawa wiążą z rozwiązaniem umowy o pracę przez zakład pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.”;
- 3) w art. 43 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:
- „6. W wypadku, o którym mowa w art. 37a ust. 1 pkt 4, organ założycielski może osoby wymienione w ust. 1 pozbawić prowizji lub zmniejszyć im prowizję od zysku przedsiębiorstwa.”;
- 4) w art. 45c w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
- „4) zachodzi wypadek, o którym mowa w art. 37a ust. 1 pkt 4.”;
- 5) w art. 65:
- a) w ust. 1 skreśla się zdanie drugie,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
- „1a. Z przyczyn określonych w art. 37a ust. 1 pkt 4 organ założycielski może wszcząć postępowanie naprawcze, ustanawiając nad przedsiębiorstwem zarząd komisaryczny.
- 1b. Od decyzji organu założycielskiego, o których mowa w ust. 1 i 1a, nie przysługuje sprzeciw.”.
- Art. 9.** W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o zmianie ustawy — Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 113, poz. 547) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 8 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Zmiany w regulaminie, o którym mowa w ust. 1, wprowadza pracodawca w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową, a w przypadku braku takiej organizacji zmiany te wprowadza pracodawca. Przepis art. 241¹³ § 2 Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio.”;
- 2) dodaje się art. 12a w brzmieniu:
- „Art. 12a. 1. Do postępowania w sprawie rejestracji układu zbiorowego pracy zgłoszonego do rejestracji przed dniem 26 listopada 1994 r., a nie zarejestrowanego do tego dnia, stosuje się przepisy obowiązujące przed tym dniem.
2. Nie podlega zarejestrowaniu i nie nabiera mocy obowiązującej układ zbiorowy pracy zawarty przed dniem 26 listopada 1994 r., a nie zgłoszony przed tym dniem do rejestracji.”
- Art. 10.** Postępowanie w sprawie odwołania dyrektora przedsiębiorstwa państwowego, wszczęte i nie zakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, toczy się na dotychczasowych zasadach.
- Art. 11.** Ustawa wchodzi w życie dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*